

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การประเมินโครงการพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพและอนามัยของนักเรียน โรงเรียน โสตศึกษา จังหวัดเพชรบูรณ์ ใช้รูปแบบการประเมินแบบ CIPP Model ของสตีฟเฟิลบีม เป็นกรอบแนวคิดในการประเมิน ผู้รายงานได้สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะดังนี้

สรุปผล

การประเมินโครงการพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพและอนามัยของนักเรียน โรงเรียน โสตศึกษา จังหวัดเพชรบูรณ์ในครั้งนี้ ใช้รูปแบบการประเมินแบบ CIPP Model สรุปผลการประเมิน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. ผลการประเมินด้านบริบท (Context Evaluation) โครงการพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพและอนามัยของนักเรียน โรงเรียน โสตศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์ พบว่า

1.1 ผลการประเมินความต้องการจำเป็น (Needs Assessment) ในการดำเนินโครงการพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพและอนามัยของนักเรียน โรงเรียน โสตศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์ โดยภาพรวมของสภาพปัจจุบันก่อนดำเนินโครงการ อยู่ในระดับปานกลาง และภาพรวมของสภาพที่คาดหวังในการดำเนินโครงการ อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนผลการประเมินความต้องการจำเป็นในการดำเนินโครงการ ในภาพรวมดัชนีความต้องการจำเป็น เท่ากับ 3.8

1.2 การประเมินด้านบริบท (Context Evaluation) เกี่ยวกับความสอดคล้องของวัตถุประสงค์ของโครงการกับกิจกรรมในโครงการและสภาพบริบทของโรงเรียนเหมาะสมต่อการดำเนินโครงการพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพและอนามัยของนักเรียน โรงเรียน โสตศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์ อยู่ในระดับมากที่สุด ผ่านเกณฑ์การดำเนินการตามเป้าหมาย

2. ผลการประเมินด้านปัจจัยนำเข้า (Inputs Evaluation) เกี่ยวกับความเหมาะสม ความพอเพียง ความพร้อม ของบุคลากร งบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์ สถานที่ การบริหารจัดการ อยู่ในระดับมากที่สุด ผ่านเกณฑ์การดำเนินการตามเป้าหมาย

3. การประเมินด้านกระบวนการ (Process Evaluation) เกี่ยวกับความเหมาะสมของขั้นตอนการดำเนินงานตามวงจรคุณภาพเดมมิ่ง (PDCA) ดำเนินโครงการ การมีส่วนร่วมของบุคลากรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อยู่ในระดับมากที่สุด ผ่านเกณฑ์การดำเนินการตามเป้าหมาย

4. การประเมินผลผลิต (Product Evaluation) เกี่ยวกับความเหมาะสมของความสำเร็จของกิจกรรม โครงการบรรลุวัตถุประสงค์โครงการ อยู่ในระดับมากที่สุด ผ่านเกณฑ์การดำเนินการตามเป้าหมาย

5. การประเมินความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการดำเนิน โครงการพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพและอนามัยของนักเรียน โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์ อยู่ในระดับมากที่สุด

อภิปรายผล

จากการประเมินโครงการพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพและอนามัยของนักเรียน โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์ โดยใช้รูปแบบการประเมินแบบ CIPP Model มีประเด็นที่น่าสนใจและนำมาอภิปรายผลดังนี้

1. การประเมินด้านบริบท (Context Evaluation) โดยภาพรวมมีวัตถุประสงค์เป็นไปตามเป้าหมายของโครงการพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพและอนามัยของนักเรียน มีการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนเอื้อต่อการพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพและอนามัยของนักเรียน และความต้องการของบุคลากรให้มีการดำเนิน โครงการพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพและอนามัยของนักเรียน ในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องจากโรงเรียนมีการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นก่อนดำเนินโครงการ ซึ่งอธิบายได้ว่าโครงการพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพและอนามัยของนักเรียน โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์ เป็นโครงการที่ตอบสนองปัญหาหรือตรงกับความต้องการที่จำเป็นที่แท้จริงในโรงเรียนและนอกจากนี้ยังต้องสอดคล้องกับนโยบาย จุดเน้นของหน่วยงานต้นสังกัดและกระทรวงศึกษาธิการ และโครงการพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพและอนามัยของนักเรียน โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์ ยังมีวัตถุประสงค์ เป้าหมายที่ชัดเจน สามารถวัดและประเมินผลระดับความสำเร็จได้ ซึ่งสอดคล้องกับ สตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam, 2003 อ้างถึงใน รัตนะ บัวสนธ์, 2556) กล่าวว่า การประเมินบริบท (Context Evaluation) จะช่วยให้การตัดสินใจเกี่ยวกับการวางแผนในการกำหนดวัตถุประสงค์โดยจะเน้นในด้านความสัมพันธ์ที่เกี่ยวกับสภาพแวดล้อม ความต้องการและความจำเป็นการประเมินบริบท ส่วนนี้มีความสำคัญที่จะนำไปสู่การออกแบบโครงการแผนงานที่มีความเหมาะสมเป็นไปได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวิชา วรณแสงทอง (2557) ศึกษาการประเมินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพโรงเรียนเทศบาลวัดธรรมิการาม (ปียแหวนรังสรรค์) เทศบาลเมืองประจวบคีรีขันธ์ ผลการประเมินสรุปได้ว่า ด้านบริบท (Context) โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับดังนี้ ความต้องการของบุคลากรการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อสุขภาพ

และวัตถุประสงค์เป็นไปตามเป้าหมาย และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิฑูลย์ สุธรรมมา (2557) การประเมิน โครงการอำเภอควบคุมโรคเข้มแข็งแบบยั่งยืน จังหวัดมุกดาหาร ผลการวิจัยพบว่า ด้านที่ผ่านเกณฑ์ ได้แก่ด้านบริบท อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ รวีวัฒน์ วุฒิไชย (2558) ศึกษาการประเมินโครงการ โรงเรียนมาตรฐานด้านสิ่งแวดล้อม โรงเรียนแม่อาววิทยาคม จังหวัดเชียงใหม่ ผลการประเมินพบว่า ผลการประเมินด้านบริบท มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับบรรดพล ลีมลย์ (2563) การประเมินโครงการพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพและอนามัยนักเรียน โรงเรียนวัดปู่เจ้า ผลการประเมินสถานะแวดล้อม (Context Evaluation : C) ตามความคิดเห็นของของครูผู้สอน พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และตามความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และนอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ รุณี ห่อทอง (2564) รายงานการประเมินโครงการส่งเสริมสุขภาพนักเรียน โรงเรียนบ้านห้วยนกแล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาดาก เขต 2 ซึ่งผลการประเมินด้านบริบท พบว่า ในภาพรวม ครูมีความเห็นว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

2. การประเมินด้านปัจจัยนำเข้า (Inputs Evaluation) โดยภาพรวมมีการเตรียมความพร้อมของวิธีดำเนินการกับการจัดสรรงบประมาณ มีการเตรียมความพร้อมด้านการวัสดุอุปกรณ์ และมีการคัดเลือกบุคลากรที่มีสมรรถภาพให้เพียงพอและเหมาะสมกับการสนับสนุนการดำเนินงาน ในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อธิบายได้ว่าในการดำเนินงาน ผู้บริหารและครูผู้สอนมีความรู้ความเข้าใจ ให้ความสำคัญในโครงการและให้ความร่วมมือเอาใจใส่เสียสละตั้งใจทำงานอย่างเต็มความสามารถ ซึ่งสตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam, 2003 อ้างถึงใน รัตนะ บัวสนธ์. 2556) กล่าวว่า การประเมินปัจจัยเบื้องต้น (Input Evaluation) เป็นการตรวจสอบความพร้อมของปัจจัยนำเข้าของโครงการ หมายถึง การประเมินทรัพยากรที่จำเป็นสำหรับการนำมาใช้ในการดำเนินโครงการ ซึ่งสอดคล้องกับ จิระ ศรีสุกใส (2557) ศึกษาการประเมินโครงการ โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพของโรงเรียนอนุบาลกาญจนบุรีสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 ผลการประเมิน พบว่าด้านปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) ผู้บริหาร โรงเรียน และครูมีความคิดเห็นต่อโครงการ โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ โดยภาพรวมมีความเหมาะสมในระดับมาก ($\bar{X} = 4.35$, S.D. = 0.51) และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิทยา วรรณแสงทอง (2557) ศึกษาการประเมินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพโรงเรียนเทศบาลวัดธรรมิการาม (ปิยะแหวนรังสรรค์) เทศบาลเมืองประจวบคีรีขันธ์ ผลการประเมินสรุปได้ว่าด้านปัจจัยนำเข้า (Input) พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมากโดยเรียงลำดับดังนี้ การจัดสรรงบประมาณบุคลากรและวัสดุ อุปกรณ์และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุชน คงยศ (2557) ศึกษาการประเมินโครงการสร้างเสริมสุขภาพ 6 อ.ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนไทยรัฐ

วิทยา 54 (วัดใสเสียด) สรุปผล การประเมินพบว่า ผลการประเมินประเด็นปัจจัยนำเข้า ได้คะแนนรวม 15 คะแนน หมายถึง ผลการประเมินอยู่ในระดับมากหรือสูงและเมื่อพิจารณาตัวชี้วัดแล้วพบว่า ผ่านเกณฑ์ทุกตัวชี้วัด โดยตัวชี้วัดที่ได้คะแนนในระดับมากที่สุด 5 ตัวชี้วัดและมากที่สุดหรือสูงที่สุด ทั้ง 5 ตัวชี้วัด ตัวชี้วัดที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ วางแผนการทำงานอย่างเป็นระบบ ส่วนวัสดุ อุปกรณ์เครื่องมือเพียงพอ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดและผ่านเกณฑ์การประเมินและสอดคล้องกับงานวิจัยของรวีวัฒน์ วุฒิชัย (2558) ศึกษาการประเมิน โครงการ โรงเรียนมาตรฐานด้านสิ่งแวดล้อม โรงเรียนแม่อาววิทยาคม จังหวัดเชียงใหม่ ผลการประเมินพบว่า ผลการประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้น พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับชานา อับดุลเกาะ (2563) รายงานการประเมิน โครงการส่งเสริมสุขภาพตามแนวฐานวิถีชีวิตใหม่ (New Normal) “60 3ส” โรงเรียนบ้านกรือซอ ปีการศึกษา 2563 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านปัจจัยนำเข้าของโครงการส่งเสริมสุขภาพของนักเรียนตามแนวฐานวิถีชีวิตใหม่ (New Normal) “60 3ส” โรงเรียนบ้านกรือซอ ปีการศึกษา 2563 ตามความคิดเห็นของครู พบว่า ผลการประเมินมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดผ่านเกณฑ์การประเมิน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของจรรุวรรณ อินทะเสมอ, นัจฉรี เจริญสุข, ชูศักดิ์ เอกเพชร (2564) เรื่องการประเมิน โครงการพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพของนักเรียนโรงเรียนบ้านกลาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 การประเมินปัจจัยนำเข้าโครงการพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพของนักเรียน โดยรวมมีความพร้อมในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านกิจกรรมอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนด้านวัสดุ อุปกรณ์ ด้านบุคลากร และด้านงบประมาณ อยู่ในระดับมาก

3. การประเมินด้านกระบวนการ (Process Evaluation) ในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด เนื่องจากกิจกรรมตามโครงการ 6 กิจกรรม ซึ่งแต่ละกิจกรรมมีการดำเนินงานตามวงจรคุณภาพเดมมิ่ง (PDCA) ซึ่งสตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam, 2003. อ้างถึงใน รัตนะ บัวสนธ์, 2556) กล่าวว่า การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation) เมื่อแผนดำเนินการได้รับการอนุมัติ และลงมือทำการประเมินกระบวนการจำเป็นต้องได้รับการเตรียมการ เพื่อให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้รับผิดชอบ และผู้ดำเนินการทุกลำดับขั้น เพื่อที่จะได้สามารถปรับปรุงแก้ไข ได้ทันที่ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ กรีน ผุยุโรย (2557) ศึกษาการประเมินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพของโรงเรียนโนนสีดาวิทยา อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด ผลการศึกษา พบว่า ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครองนักเรียนและนักเรียน ด้านกระบวนการมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ วิทยา วรรณแสงทอง (2557) ศึกษาการประเมินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ โรงเรียนเทศบาลวัดธรรมิการาม (ปียแหวนรังสรรค์) เทศบาลเมืองประจวบคีรีขันธ์ ผลการประเมินสรุปได้ว่าด้านกระบวนการ (Process) พบว่า โดยรวมอยู่ใน

ระดับมากและสอดคล้องกับงานวิจัยของวิทูลย์ สุธรรมมา (2557) การประเมินโครงการอำเภอควบคุมโรคเข้มแข็งแบบยั่งยืนจังหวัดมุกดาหาร ผลการวิจัยพบว่า ด้านกระบวนการอยู่ในระดับมากและสอดคล้องกับงานวิจัยของ อรพรรณ ขันดี (2561) ศึกษาการประเมินโครงการ โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพเครือข่ายการศึกษาแก่งบูรพา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2 ผลการศึกษาพบว่า ด้านกระบวนการ อยู่ในระดับมากและสอดคล้องกับงานวิจัยจรรุวรรณ อินทะเสน, นัจฉรี เจริญสุข, ชุศักดิ์ เอกเพชร (2564) เรื่องการประเมินโครงการพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพของนักเรียน โรงเรียนบ้านกลาง สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 การประเมินกระบวนการของโครงการพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพของนักเรียน โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด และสอดคล้องกับ รุณี ห่อทอง (2564) ศึกษารายงานการประเมินโครงการส่งเสริมสุขภาพนักเรียนโรงเรียนบ้านห้วยนกแล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 ผลการประเมินด้านกระบวนการ พบว่า ในภาพรวม ครูมีความเห็นว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

4. การประเมินด้านผลผลิต (Products Evaluation) ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ที่เป็นเช่นนี้เนื่องจากการดำเนินการ โครงการ ได้มีการวางแผนการดำเนินการ โครงการที่ดี มีการสำรวจสภาพแวดล้อม และความต้องการจำเป็นของโครงการ แล้วลงมือปฏิบัติตามที่วางแผนไว้ อย่างมีระบบ มีขั้นตอนชัดเจน ทำให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจ สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ใน ชีวิตประจำวัน จนเกิดเป็นสุขนิสัย มีสุขภาพที่ดีทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์และสังคม ใน 4 มิติ คือ 1) การสร้างเสริมสุขภาพ 2) การป้องกันโรค 3) การรักษาโรค 4) การฟื้นฟูสุขภาพ ซึ่งการดำเนินงานของโครงการ ได้ผลสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโครงการซึ่งสตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam, 2003 อ้างถึงใน รัตนะ บัวสนธ์, 2556) กล่าวว่า การประเมินผลผลิต (Product Evaluation) มีจุดมุ่งหมาย เพื่อวัดและแปลความหมายของความสำเร็จเป็นการประเมินเกี่ยวกับผลที่ได้รับทั้งหมดจากการดำเนินงานว่าได้ผลมากน้อยเพียงไรเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่ สอดคล้องกับ วิน ไวท์แมน และคณะ (Vince Whitman. Et. Al, 2009) ศึกษากรณีศึกษาโรงเรียนสนับสนุนโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ ผลการวิจัยพบว่า การให้การสนับสนุนโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพที่มีอยู่ทั่วโลกในขณะนี้ ช่วยส่งเสริมให้ประชากรทุกคนในโลกมีสุขภาพดี สามารถปรับตัวอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข มีประสิทธิภาพในการพัฒนาตนเอง มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีผลการเรียน มีสุขนิสัยดี และสามารถเลือกอาชีพได้ตามความถนัด สอดคล้องกับงานวิจัยของ ไน โค โปรลอส เคเอ็ม (Nikolakopoulos KM, 2009) ศึกษาและประเมินพฤติกรรมบริโภคอาหารและกิจกรรมทางร่างกายในเด็กวัยรุ่นชาวกรีก ผลการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีภาวะโภชนาการปกติ ร้อยละ 80.2 น้ำหนักเกิน ร้อยละ 18.6 และอ้วน ร้อยละ 1.2 โดยในจำนวนของกลุ่มตัวอย่าง

ที่มีภาวะโภชนาการปกติ ร้อยละ 72.5 บริโภคอาหารเข้าเป็นประจำ และร้อยละ 45.5 ของกลุ่มตัวอย่างที่มีภาวะโภชนาการเกินบริโภคอาหารเข้าเป็นบางครั้ง นอกจากนั้น ยังพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนน้อยที่ออกกำลังกาย หรือเล่นกีฬาเป็นประจำ ซึ่งใช้เวลาในการเล่นมากกว่า 20 นาทีต่อวัน คิดเป็นร้อยละ 20.3 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ จีระ ศรีสุกใส (2557) ศึกษาการประเมินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพของโรงเรียนอนุบาลกาญจนบุรีสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กาญจนบุรี เขต 1 ผลการประเมิน พบว่า ด้านผลผลิต (Product Evaluation) ผู้บริหาร โรงเรียน ครู นักเรียนและผู้ปกครองนักเรียน มีความคิดเห็นต่อโครงการ โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ โดยภาพรวม มีการปฏิบัติตามโครงการในระดับมาก และสอดคล้องกับ วิทยา วรณแสงทอง (2557) ศึกษา การประเมิน โครงการ โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ โรงเรียนเทศบาลวัดธรรมิการาม (ปิยะแหวนรังสรรค์) เทศบาลเมืองประจวบคีรีขันธ์ผลการประเมินสรุปได้ว่า ด้านผลผลิต (Product) พบว่า โดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมากโดยเรียงลำดับดังนี้การดูแลสุขภาพ (แก่่ง) การมีสุขภาพดี (ดี) และการมีความสุข (สุข) และสอดคล้องกับงานวิจัยของ รวีวัฒน์ วุฒิชยา (2558) ศึกษาการประเมินโครงการ โรงเรียนมาตรฐานด้านสิ่งแวดล้อม โรงเรียนแม่ยายวิทยาคม จังหวัดเชียงใหม่ ผลการประเมิน พบว่า ผลการประเมินด้านผลผลิต มีความเหมาะสม อยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ นักเรียนมีพฤติกรรมการปฏิบัติตัวที่ห่างไกลจาก สิ่งเสพติด สอดคล้องกับการประเมิน โครงการของอรุณพล ลิ้มสมัย (2563) การประเมินผลผลิต (Products Evaluation : P) ของโครงการพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพและอนามัยนักเรียน โรงเรียน วัดปู่เจ้า ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน พบว่า โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก และตามความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิน ไวท์แมน และคณะ (Vince Whitman. Et. al., 2009) ศึกษากรณีศึกษาโรงเรียน สันับสนุน โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ ผลการวิจัยพบว่า การให้การสนับสนุน โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพที่มีอยู่ทั่วโลกในขณะนี้ ช่วยส่งเสริมให้ประชากรทุกคนในโลกมีสุขภาพดี สามารถปรับตัว อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข มีประสิทธิภาพในการพัฒนาตนเอง มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีผลการเรียน มีสุขนิสัยดี และสามารถเลือกอาชีพได้ตามความถนัด

5. ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนต่อการดำเนินโครงการ พัฒนาพฤติกรรมสุขภาพและอนามัยของนักเรียน โรงเรียน โสตศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์ ในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวิชานา อับดุลละาะ (2563) ศึกษาการส่งเสริมสุขภาพตามแนวฐานวิถีชีวิตใหม่ (New Normal) “6อ 3ส” โรงเรียนบ้านกรือซอ ปีการศึกษา 2563 ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจโดยรวมมีค่าเฉลี่ย ($\bar{x} = 4.69$, S.D. = 0.60) อยู่ในระดับมากที่สุด ครูมีความพึงพอใจโดยรวมมีค่าเฉลี่ย ($\bar{x} = 4.61$, S.D. = 0.15) อยู่ใน

ระดับมากที่สุด ผู้ปกครองมีความพึงพอใจโดยรวมมีค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$ = 4.65 , S.D. = 0.16) อยู่ในระดับมากที่สุดและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีความพึงพอใจโดยรวมมีค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$ = 4.66, S.D. = 0.15) สอดคล้องกับงานวิจัยของจาวรรรณ อินทะเสม, นัฏจรี เจริญสุข, ชูศักดิ์ เอกเพชร (2564) ศึกษาผลการพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพของนักเรียน โรงเรียนบ้านกลาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุขมพร เขต 1 ผลการประเมินความพึงพอใจของโครงการพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพของนักเรียน พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และสอดคล้องกับบุณี ห่อทอง (2564) ศึกษาผลการส่งเสริมสุขภาพนักเรียน โรงเรียนบ้านห้วยนกแล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาดาก เขต 2 พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการให้บริการสุขภาพกับนักเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด และผ่านเกณฑ์การประเมินทุกเรื่อง สอดคล้องกับงานวิจัยของ ลุดพี สะมะเอ ผลการประเมินความพึงพอใจในงานของพยาบาลในระบบบริการสุขภาพระดับปฐมภูมิพื้นที่เขตบริการที่ 12 พบว่า มี 4 ด้านอยู่ในระดับมาก คือ การมีคุณค่าในการทำงาน งานที่ได้รับมอบหมายความสำเร็จและความก้าวหน้าในงาน และสภาพแวดล้อมในการทำงาน ส่วนอีก 1 ด้านอยู่ในระดับปานกลาง คือ สิ่งสนับสนุนการทำงานและสวัสดิการ พบว่าบุคลากรสายวิชาการและ บุคลากรสายสนับสนุน ทั้งเพศชายและเพศหญิงมีความ พึงพอใจต่อหัวข้อการประเมินทั้ง 20 หัวข้ออยู่ใน ระดับความพึงพอใจสูงโดยมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.41 - 4.20

ผลสำเร็จจากการดำเนินโครงการ

สรุปผลจากการดำเนิน โครงการพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพและอนามัยของนักเรียน โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์ ทำให้เกิดผลต่าง ๆ ดังนี้

1. นักเรียนมีสุขภาพดีขึ้น ซึ่งได้แก่ ฟัน มือและเล็บ ผม และความสะอาดของร่างกาย เช่น ฟันผุ เหงือกอักเสบน้อยลง เป็นโรคผิวหนัง(หิด)ลดลงเหลือร้อยละ 2.32 เป็นต้น และเมื่อเกิดการเจ็บป่วยเบื้องต้น เช่น ปวดศีรษะ ปวดท้อง สามารถดูแลตัวเองโดยการเลือกรับประทานยาได้ด้วยตนเอง และดูแลน้องที่เจ็บป่วยในหอนอนและที่บ้านได้
2. นักเรียนรู้จักเลือกบริโภคอาหารที่มีคุณภาพ มีประโยชน์ ดีต่อสุขภาพและมีคุณค่าทางโภชนาการ มีน้ำหนัก ส่วนสูงและสมรรถภาพทางกายตามเกณฑ์ถึงร้อยละ 94.90 และมีสุขภาพอนามัยที่สมบูรณ์แข็งแรง เจ็บป่วยน้อยลง มีมารยาทในการรับประทานอาหารร่วมกับผู้อื่น
3. นักเรียนมีสมาธิและความกระตือรือร้นในการเรียน การร่วมกิจกรรมต่าง ๆ มากขึ้น มีจิตสาธารณะและจิตอาสาในการช่วยเหลืองานครู งานของ โรงเรียนและใส่ใจต่อการดูแลช่วยเหลือน้อง ๆ ในหอนอนมากขึ้น

4. นักเรียนสามารถกำจัดขยะ ถูกล้างถ้วยได้ถูกต้องที่หอนอน ที่ห้องเรียนที่บ้าน รวมถึงเผยแพร่ความรู้ คู่ชุมชน และไม่เป็นโรคไข้เลือดออก
5. นักเรียนใช้เวลาว่างหลังเลิกเรียนของทุกวันเล่นกีฬาและออกกำลังกาย เช่น ตะเฑาะบอล เปตอง ตีแบดมินตัน วิ่ง เล่นบาสเกตบอล เป็นต้น
6. นักเรียนไม่ยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด มีทักษะในการป้องกันยาเสพติด ป้องกันเฝ้าระวัง ไม่ให้มีการแพร่ระบาดของยาเสพติดและอบายมุขในโรงเรียน ร่วมกับครูแก้ไขปัญหา ยาเสพติดและอบายมุขในโรงเรียนและมีสุขภาพที่ดี
7. โรงเรียนดำเนินโครงการพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพและอนามัยของนักเรียน โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์ อย่างต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะ

จากผลการประเมินโครงการพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพและอนามัยของนักเรียนโรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์ พบว่า โครงการควรดำเนินการอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากนักเรียนของโรงเรียนที่มีนักเรียนในกลุ่มที่มีความบกพร่องทางการได้ยินและนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา การสอนหรือฝึกในเรื่องใดเรื่องหนึ่งต้องฝึกแบบซ้ำ ๆ ย้ำเตือน ดังนั้นผู้บริหารโรงเรียน ควรพิจารณาในการกำหนดนโยบายในเชิงบริหารทั้งในด้านบุคลากร และงบประมาณ เพื่อให้การดำเนินโครงการมีประสิทธิภาพมากที่สุดและเกิดความยั่งยืนของพฤติกรรมสุขภาพและอนามัยของโรงเรียน

ข้อเสนอแนะในการประเมินครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาหลักการ ทฤษฎี ปัจจัยที่ส่งเสริมต่อการพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพและอนามัยของนักเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน
2. ควรศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมสุขภาพและอนามัยของนักเรียนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน
3. ควรดำเนินการประเมินโครงการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนานักเรียนเป็นงานวิจัยเชิงประเมินระดับสถาบัน เช่น โครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยใช้เทคนิคการประเมินโครงการ CIPP Model และพัฒนาการประเมินในรูปแบบ Mixed Method เป็นต้น